

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
LEKÁRSKA FAKULTA
Špitálska 24, 813 72 Bratislava 1

Študijný program Gastroenterológia

Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

Gastroenterológia je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá prevenciou, epidemiológiou, diagnostikou, klinikou, liečbou, dispenzarizáciou, určovaním prognózy, konziliárnou, posudkovou činnosťou a výskumom chorôb tráviaceho traktu, pečene, žlčového systému a pankreasu. Gastroenterológia tvorí jednotnú sústavu s internistickými odbormi, s ktorými má spoločný základ a spoločný kmeň špecializačného štúdia.

Špecializačné štúdium trvá päť rokov a šesť mesiacov.

Špecializačné štúdium nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore všeobecné lekárstvo.

Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Rozsah teoretických vedomostí

Spoločný internistický kmeň

V rámci spoločného internistického kmeňa poslucháč musí zvládnuť etiológiu, patogenézu, klinické obrazy, diagnostiku a diferenciálnu diagnostiku, liečbu a prevenciu vnútorných chorôb. Musí ovládať indikácie a kontraindikácie diagnostických a terapeutických výkonov, zvládnuť interpretáciu výsledkov pomocných a laboratórných vyšetrení vo vnútornom lekárstve. Musí mať teoretické vedomosti o základoch intenzívnej starostlivosti, diagnostických a liečebných postupoch pri naliehavých situáciách vo vnútornom lekárstve, zvládať diagnostiku a terapiu zlyhávania vnútorných orgánov a systémov. Súčasťou vzdelávania je aj oboznámenie sa s princípmi a fungovaním ústavnej a ambulantnej starostlivosti o chorých s vnútornými chorobami a konziliárne vyšetrenia.

Gastroenterológia

V rámci odboru Gastroenterológia sa zameriavame na získavanie vedomostí o etiopatogenéze, klinickom obraze, diagnostike, diferenciálnej diagnostike a liečbe chorôb

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE

LEKÁRSKA FAKULTA

Špitálska 24, 813 72 Bratislava 1

pažeráka, žalúdka, tenkého čreva, hrubého čreva a rekta, pečene, žlčového systému, pankreasu a peritonea, súčasne so zohľadnením aj osobitých období a stavov organizmu počas života pacienta, ako je gravidita, vyšší vek, perioperačné obdobie a súčasná prítomnosť iných závažných ochorení. Poslucháč sa musí oboznámiť so správnou indikáciou vyšetrení a interpretáciou ich výsledkov a s racionálnym využitím diagnostických postupov, musí ovládať faktory ovplyvňujúce dynamiku vývoja choroby. Musí zvládnuť diagnostiku a riešenie funkčných porúch zažívacieho traktu, akútnych a život ohrozujúcich stavov v gastroenterológii. Osobitná pozornosť sa venuje chorobám s veľkým sociálno-ekonomickým významom, predovšetkým refluxovej chorobe, chronickým hepatitídam, cirhóze pečene, nešpecifickým črevným zápalom a zhubným nádorom (depistáž, dispenzarizácia, profylaxia, včasná diagnostika, endoskopická liečba). Na našom pracovisku umožníme poslucháčom získať rozsiahlych vedomostí vo všetkých spomínaných oblastiach, prácu s modernými diagnostickými a terapeutickými prístrojmi, oboznámenie sa so širokým spektrom laboratórnych vyšetrení, zapojenie sa do práce Centra pre liečbu nešpecifických črevných zápalov – IBD centra, Centra pre liečbu vírusových hepatitíd a Centra pre laserovú konfokálnu endomikroskopiu.

Súvisiace odbory

V rámci súvisiach odborov ako je rádiológia, gastroenterologická chirurgia, klinická onkológia, klinická imunológia a alergológia, liečebná výživa, infektológia, patológia, klinická mikrobiológia, laboratórna medicína, hematológia a transfúziológia, anestéziológia a intenzívna medicína, poslucháč ovláda:

1. diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku a liečbu náhlych brušných príhod, otráv, komatóznych stavov, krvácaní z tráviaceho traktu
2. prevenciu, včasnú diagnostiku, možnosti kuratívnej a paliatívnej liečby nádorov tráviaceho traktu
3. epidemiológiu, diagnostiku a terapiu infekčných a parazitárnych chorôb tráviaceho traktu
4. správnu interpretáciu výsledkov pomocných a laboratórnych vyšetrení
5. základy resuscitácie a terapie sedatívami
6. základ liečebnej výživy v súvislosti s chorobami tráviaceho traktu

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
LEKÁRSKA FAKULTA
Špitálska 24, 813 72 Bratislava 1

7. právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, vedomosti z odboru sociálne a pracovné lekárstvo, preventívna medicína, medicínska etika a bioetika
8. konziliárne služby pre pracoviská rôznych špecializačných odborov v nemocnici
9. hlavné a aktuálne problémy a poznatky v ostatných internistických odboroch a ich diagnostické a liečebné postupy

Rozsah praktických zručností a skúseností

V rámci spoločného internistického kmeňa

Minimálny počet zdravotných výkonov (počet pacientov)

Štandardná ústavná klinická prax: prijatie pacienta, anamnéza, fyzikálne vyšetrenie, opis EKG, opis röntgenologickej snímky hrudníka, interpretácia pomocných, laboratórných a konziliárnych vyšetrení, sledovanie a liečba, prepustenie	400
Opis elektrokardiografického vyšetrenia	400
Opis röntgenologickej snímky hrudníka	400
Opis röntgenologickej snímky brucha	50
Venepunkcia, zavedenie venózneho cievky	50
Infúzna a injekčná liečba	50
Odber artériovej krvi a interpretácia vyšetrení	20
Transfúzia krvi a krvných prípravkov	20
Vyšetrenie krvného náteru	20
Vyšetrenie moču a močového sedimentu	20
Punkcie telových dutín	20
Odsávanie sekrétu z dýchacích ciest, inhalačná liečba, ventilácia	20
Katetrizácia močového mechúra u muža a ženy	20
Rektoskopia	10
Zavedenie sondy do hornej časti gastrointestinálneho traktu	8
Kardiopulmocerebrálna resuscitácia	5

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
LEKÁRSKA FAKULTA
Špitálska 24, 813 72 Bratislava 1

Asistencia pri výkone

Zavedenie centrálného venózneho katétra	5
Tracheálna intubácia	5
Defibrilácia, kardioverzia	5
Kardiostimulácia (dočasná, trvalá, výmena kardiostimulátora, elektródy)	5
Echokardiografia	20
Funkčné vyšetrenie kardiovaskulárneho systému (napr. 24-hodinový záznam EKG, krvného tlaku, ergometria, head-up tilt test)	20
Funkčné vyšetrenie respiračného systému – spirometria, bronchoskopia	20
Rádiodiagnostika – intervenčná rádiológia, počítačová tomografia, magnetická rezonancia, rádionuklidové vyšetrenie, pozitronová emisná tomografia	40
Ultrasonografia – abdomenu, štítnej žľazy, duplexná ultrasonografia ciev	40
Gastrointestinálna endoskopia: ezofagoskopia, gastroskopia, kolonoskopia	20
Biopsia orgánov a tkanív	10
Pitva	3

V rámci odboru gastroenterológia

V rámci špecializačného štúdia lekár prakticky vykonáva diagnostiku a liečbu chorôb zažívacieho traktu, certifikovanú pracovnú činnosť - abdominálnu ultrasonografiu, digestívnu endoskopiou (diagnostickú, terapeutickú) a zároveň ovláda príslušné vyšetrovacie a liečebné metódy, ich princípy, indikácie, kontraindikácie a hodnotenie.

Minimálny počet výkonov (počty pacientov) pod dohľadom

Mukózekektómia	20
Pneumatická dilatácia achalázie	20
Dilatácia stenóz (okrem stenóz pažeráka)	20
Zavádzanie stentov do pažeráka, dvanástnika a hrubého čreva	20
Laserová ablácia neoplastických lézií	30
Plazmakoagulácia	30
Perkutánná endoskopická gastrotómia	30
Necielená biopsia pečene	50

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
LEKÁRSKA FAKULTA
Špitálska 24, 813 72 Bratislava 1

Abdominálna ultrasonografia u dospelých so zameraním na gastrointestinálny trakt a hepatobiliárny systém	600
Diagnostická a intervenčná ezofagogastroduodenoskopia vrátane odberov na histológiu a cytológiu, zastavenia krvácania z nevarikózných lézií a z pažerákových varixov (sklerotizácia, elastická ligácia), polypektómie, dilatácie stenózy pažeráka, z toho minimálne: <ul style="list-style-type: none">▪ injekčných hemostáz▪ sklerotizácií a elastických ligácií▪ polypektómií▪ dilatácii stenóz pažeráka▪ chromodiagnostika▪ extrakcia cudzích telies	300
Diagnostická a intervenčná kolonoskopia vrátane odberov na histológiu a cytológiu, zastavenia krvácania, polypektómie, z toho minimálne: <ul style="list-style-type: none">▪ polypektómií▪ endoskopických zastavení krvácania	200

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie
2. verbálna a nonverbálna komunikácia
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov

Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Začína sa spoločným internistickým kmeňom s dĺžkou trvania 24 mesiacov, na ktorý nadväzuje špecializačné štúdium v gastroenterológii v trvaní 42 mesiacov. V rámci teoretickej časti sa lekár zúčastní na troch špecializačných kurzoch v gastroenterológii, ktorý organizuje vzdelávacia ustanovizeň. Prvý kurz je úvodný, uskutoční sa na začiatku špecializačného štúdia v prvom roku. Jeho obsahom je teoretická príprava na štúdium a základy najdôležitejších vyšetrovacích metód chorôb tráviaceho traktu. Druhý kurz v trvaní jeden týždeň sa uskutoční v druhom polroku prvého roka štúdia a je zameraný na teoretický úvod do vyšetrovacích metód gastroskopie a sonografie brucha. Na začiatku druhého roka sa

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
LEKÁRSKA FAKULTA
Špitálska 24, 813 72 Bratislava 1

uskutoční tretí jednotýždňový kurz teoretického úvodu do kolonoskopie. Špecializačné štúdium sa končí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, minimálna dĺžka a časový priebeh

Spoločný internistický kmeň v trvaní 24 mesiacov

Štandardné interné oddelenie	12 mesiacov
Jednotka intenzívnej starostlivosti	2 mesiace
Príjmová ambulancia interného oddelenia alebo centrálné príjmové oddelenie nemocnice	1 mesiac
Voliteľný internistický odbor (vnútorné lekárstvo, gastroenterológia, geriatra, pneumológia a ftizeológia, pracovné lekárstvo)	2 mesiace
Oddelenie infektológie	1 mesiac
Oddelenie klinickej onkológie	1 mesiac
Pracovisko laboratórnej medicíny alebo pracovisko hematológie a transfuziológie a pracovisko klinickej biochémie	1 mesiac, alebo 15 dní a 15 dní
Chirurgické oddelenie	2 mesiace
Neurologické oddelenie	1 mesiac
Oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny	1 mesiac

Gastroenterológia v trvaní 42 mesiacov

Gastroenterologické pracovisko výučbového zdravotníckeho zariadenia (aj mimo lôžkového oddelenia vzdelávacej ustanovizne)	36 mesiacov
Výučbové zdravotnícke zariadenie – lôžkové oddelenie vzdelávacej ustanovizne pre odbor gastroenterológia	3 mesiace
Oddelenie rádiológie	15 dní
Certifikačná príprava v diagnostickej a intervenčnej ezofagogastroduodenoskopii vo výučbovom zdravotníckom zariadení	1 mesiac
Certifikačná príprava v diagnostickej a intervenčnej kolonoskopii vo výučbovom zdravotníckom zariadení	1 mesiac
Certifikačná príprava v abdominálnej ultrasonografii u dospelých vo výučbovom zdravotníckom zariadení	15 dní